

โจทย์สำคัญเบื้องต้นที่ต้องร่วมกันหาคำตอบต่อสังคมไทย

สำหรับการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจในจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการปรับปรุงพัฒนาการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้?

(สิ่งที่อยู่ในปัจจุบัน)

- รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีข้อจำกัดอย่างไรในการสะท้อนตัวตนหรือตอบสนองต่ออัตลักษณ์และความต้องการของคนในพื้นที่?
- ปัจจุบันนี้ คนมุสลิมในท้องถิ่นก็สามารถลงสมัครรับเลือกตั้ง และได้รับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นได้อยู่แล้ว เพราะเหตุใดจึงไม่ใช่อำนาจที่มีอยู่แล้วสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่?
- การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในปัจจุบันตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมีอุปสรรคหรือไม่อย่างไร? และมีความคืบหน้าอย่างไรบ้าง?
- ในปัจจุบัน มีข้อเสนออะไรบ้างเกี่ยวกับการพัฒนาการกระจายอำนาจและรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ในพื้นที่?

2. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่คนในพื้นที่ส่วนใหญ่ต้องการนั้นเป็นอย่างไร?

(สิ่งที่อยากเห็นในอนาคต)

- การปกครองท้องถิ่นที่สามารถตอบสนองอัตลักษณ์และความต้องการของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้นั้น จะอาศัยแค่มีการกระจายอำนาจเต็มรูปแบบตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญก็เพียงพอแล้ว หรือจำเป็นที่จะต้องมีการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษในกลุ่มประเภทเดียวกับเมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร?
- หากจำเป็นต้องมีการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ รูปแบบ/โครงสร้างการปกครองดังกล่าวจะมีลักษณะอย่างไร? ต้องคำนึงถึงการประสานระหว่างศาสนากับการเมืองด้วยหรือไม่ อย่างไร?
- อัตลักษณ์ของท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นศาสนาและวัฒนธรรม ความเป็นมลายูปาตานีอิสลาม จะปรากฏออกมาในรูปแบบใหม่ได้อย่างไร?
- คนไทยพุทธซึ่งเป็นคนส่วนน้อยในพื้นที่และกลุ่มสตรี จะสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างไร? จะได้รับการปกป้องคุ้มครองสิทธิและสามารถมีบทบาทได้อย่างไรในรูปแบบใหม่?
- กระบวนการยุติธรรม/ การจัดการศึกษา/ การให้บริการทางสังคมและเศรษฐกิจ จะต้องมีการปรับปรุง หรือเชื่อมโยงกับงานของกระทรวงต่างๆหรือไม่อย่างไร? จำเป็นต้องมีการปฏิรูปภาครัฐ (Public Sector) ควบคู่กับการเมือง (Political Reform) ด้วยหรือไม่?
- ระบบกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกจะเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการปกครองท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร?
- รายได้ขององค์กรปกครองท้องถิ่นจะมาจากที่ใด?

➔ มีหลักประกันได้ว่ารูปแบบใหม่จะสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ารูปแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน?

3. ตัวบทกฎหมายภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญไทยและกระบวนการตามกฎหมายที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถขับเคลื่อนการกระจายอำนาจตามความต้องการของท้องถิ่นนั้น มีเนื้อหาและขั้นตอนอย่างไรบ้าง?
4. หากมีการปรับปรุงพัฒนาการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้แล้ว เหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จะลดลงได้อย่างมีนัยสำคัญ ตลอดจนถึงที่สุดจะสามารถทำให้เหตุการณ์สงบลงได้หรือไม่?
5. หากรัฐบาลกำหนดให้มีการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้แล้ว จะก่อให้เกิดผลตามมาดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร?
 - 5.1 จะกระทบต่อสถานะความเป็นรัฐเดี่ยวของไทยหรือไม่?
 - 5.2 จะนำไปสู่การแบ่งแยกดินแดนออกจากรัฐไทยหรือไม่?
 - 5.3 จะทำให้เกิดปรากฏการณ์โดมิโน (Domino) โดยภาคอื่นๆของประเทศหรือพี่น้องมุสลิมในจังหวัดอื่นจะขอให้มีการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเช่นเดียวกันหรือไม่?

